

REDACTIA

Arad, Str. Auloh (Adam)

ABO MENTUL

Peșteru Austro-Ungaria
de un an fl. 10; pe 1/2,
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50 pe 1 lună fl.

N-rii de Duminică pe
an fl. 2.—

Factura României și străinătății
pe an 30 franci.

Manu criptat în se înlocuiește.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRATIA

Arad, Str. Auloh (Adam)

ANUNȚURILE

1/2 pe săptămână, prima dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 20 cr. de fiecare dată
capitulu.

Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte la Arad.

Rețineri deșănțate cu
primărie

Apel la Monarch!

(L) În numărul nostru de Sâmbătă scriam un articol, întrebându-ne ce e de făcut dacă s'ar întâmpla, ceea ce nu admitem însă, ca Tabla regescă și Curia să aprobe și ele sentința prin care tribunalul din Alba-Iulia confiscă Fondul Iancu...

Spuneam că nu este altă mântuire, decât să apelăm la intervenirea Coroanei.

„Unirea” din Blaj, numărul de Duminică, ocupându-se și ea cu aceeași chestie, ajunge la aceeași concluzie.

Și suntem siguri, că ori cât, prin forța împrejurărilor, ca să nu zicem: din slăbiciunea frunțășilor, — s'a ajuns ca tovarășii de luptă d'odinioară tocmai asupra acestei afaceri să fie învrăjbiți, în ceea ce privește apelul la intervenția Coroanei, Românii totți au aceeași părere. Nici chiar cei cu vecinicul oportunism n'ar face dificultăți. Pentru că cine ar pute să susțină, că la Coroană să facem apel numai după ce vor trece anii la mijloc și din Fondul Iancu a rămas doar pomenirea?!

Ce dovedește aceasta? Că în totdeauna când am fost năpăstuiți și nedreptațiți, ni-am pus încrederea în Monarch, judecătorul suprem al tuturor supușilor Sei, care dacă n'a putut întotdeauna și în toate împrejurările să ne aibă sub privirea ochilor Sei, apoi a fost pentru că și noi prea am stat stingheri și n'am cautat, ca alții, să ne apropiem de el chiar și în ciuda greutăților ce desigur întimpinam.

Când și în ce fel de împrejurări prelații noștri s'au presintat solidari, pentru a reclama una sau alta? Vata, chiar și în fața primejdiei ce s'abate peste biserica română greco-catolică, se găsește un prelat, care nici măcar știre nu ia de sbuciumarea și lupta credincioșilor sei și a colegilor întru a bisericeii păstorie.

Ori pututu-s'a înșgheba o intervenire a prelaților pe vremea când în luptătorilor naționali se deslanțuiseră toate patimile procurorilor, judecătorilor și mai presus de toate, a ministrilor reprezentanți ai celui mai detestabil șovinism?

Nu. Intotdeauna bunăvoința celor puțin se lovea de indiferența, frica ori reutatea celor mulți.

Cum să așteptăm deci M. Sa Monarchul de durerile noastre? Căci în afară de prelații noștri, în ceo cine se poate apropia de Tron ca corporațiune ori persoana distinsă? . . . Nimeni.

Avem deschisă o singură cale: prin deputați.

Ani de zile ne-am frământat însă între noi, până să plecăm cu Memorandumul. Chiar și atunci s'au găsit pălmași, cari au dat guvernului, armă întru a discredita acțiunea aceasta înainte chiar ca Românii să ajungă la Viena. Organul metropolitului Miron doar' și-a bătut joc atunci nu numai de reprezentanții necontestati ai poporului român, ci a

bajocorit și pe Lueger, care ne primise. Ear' „Gazeta”, carei îi place a posa ca sfătuitoare a nației și „Luminătorul”, pe atunci organ al celor ce se cred mai cumiști și mai fără prihană, campanie detestabilă au dus în contra celor cari se apropiau de Viena și diintre atâția deputați români din Bucovina nu s'a găsit unul, care să vină a ne întinde mâna frățească.

Scurt: spiritul de solidaritate chiar în momente mari, ne lipsește.

Că e rău așa, cine s'ar încumeta să discute?

Că învățat-am oare ceva din experiențele trecutului, viitorul cel mai apropiat ne va arăta.

Sunt a-lecă acum două chestii la ordinea zilei: Fondul Iancu și atentatul de la Năsăud, cari d'o potrivă sunt vrednice de a fi duse înaintea Tronului.

Ear aceasta este cu atât mai ușor, cu cât în ambele cazuri sunt anume corporațiuni, cari nu numai au dreptul, dar sunt datoare să miște toate petriile, să apeleze la toate izvoarele de putere în stat, pentru a mântui ce tribunalele maghiare nu le este permis a răpi.

Fondul Iancu e depus adecă la Asociațiune.

Cine deci ar fi mai competent, mai în drept și mai îndatorat, ca tocmai comitetul Asociațiunii, să sară întru apărarea Fondului?!. Nu e vorba aici de sumă numai, ci e vorba de princip! Căci dacă proces s'a început pentru o cauză, ori pretext, pentru a ajunge la un rezultat la care desigur nici un Român nu s'a gândit: confiscarea Fondului, — cine ne poate asigura, că mâne ori poimâne nu se va înscena un alt proces, care să aibă de țintă confiscarea altor bani adunați pentru scopuri culturale românești?... Și apoi unde, în ce lege e scris, că noi Românii putem ridica monumente numai acelor bărbați ai noștri, căror procurorilor și poliția maghiară le recunoaște și el acest drept? Vai, s'eraci am fi atunci în bărbați istorici! Ba, primind acest princip, ușor ne-am putea pomeni într'o bună dimineață cu ideea, că bărbați români meritoși sunt numai cei de pânura lui Csokan János ori Moldovan Gergely...

Ei bine, cei din fruntea Asociațiunii nu sunt aleși numai pentru ca să administreze fonduri bănești, ci straje să stea și în apărare să sară când se încearcă atentat la viața noastră intelectuală!

Cât despre volnicia ministrului Wlassics, față de grănițerii Năsăudeni, ei vor simți mai ales cătă grabă să pună într'u a duce afacerea până înaintea M. Sale... Resultatul nu împoartă când vorba e să-ți faci datoria până în capăt!

În giurul heghegoniei germane în Austria. Se tel-grețesă din Viena că comisiunea bugetară austriacă în ședința sa de luni (11 Dec. n.) înainte de amiazi s'a desbătut provisorul bugetului pe anul viitor. Deputații Janda, Kurz și Kramarz au presintat în privința aceasta

propuneri formale, după cari comisia a trecut la desbateri în fond a proiectului. — Cu acest prilegiu primul orator a fost deputatul Fort, care, între altele, a zis următoarele:

„Invoiala politică a naționalităților să azi tot mai departe, decât înaintea ordonanțelor pentru limbă. Pentru invoiala aceasta nu este altă modalitate, de cât ca Germanii să abzeică de heghegonie. Se ocupă amănunțit cu constituția din Decembrie, care — zice oratorul — e cu totul greșită și s'a dovedit nepotrivită, ca să asigure Nemților heghegonia în paguba naționalităților germane. Pe temeiul acestei constituții contra'istice restabilirea păcii e peste putință, fiind că centralismul e incompatibil cu o egală îndr-pățire cinstită. Germanii trebuie să le întindă Cehilor mâna pentru instituirea unei noue forme de stat, care să dea existență sigură tuturor popoarelor din Austria atât în privința națională, cât și economică. Vorbirea sa de 3 1/2 ore, deputatul Fort și-a încheiat o zicând, că decadența economică a statului va dura până când Austria cu dezvoltarea organismului său politic greșit nu va da fiecei-răi popor drepturile ce-i compet și nu-i va acroți deopotrivă interesele lui e conomice și culturale.

„Trădarea”...

De astă-dată „trădarea” s'a mutat pe Canalul ungueresc: trădător este prim-ministrul Széll, pentru că se invoiește ca statul român să p'atească îceului român din Brașov rentă datorită. Ear cei cari fac gură sunt... radicalii maghiari, kossuthiștii dela „Egyetértés”, cari și în Nrul dela 12 Dec. al numărului foi amenință cu for și pucioasă pe Széll dacă lasă ca statul român să subvenționeze liceul vrând a crește ire-dentiști români.

De ce țipă astfel, se arată în următoarele șire:

„Planul a fost anume, ca dacă s'ar fi dovedit că Românii brașoveni au drept la rentă, am fi pretins ca fondul echivalent rentei anuale să fie adus în țara și în numele dreptului de supraveghiere al statului, am fi pus mâna pe el.”

Ear aceasta o spune Jeszenszky, căci el scrie în „Egyetértés”, care desigur știe ce voia să facă stăpânul eu, că doar împreună născociau toate reu-tățile.

Cei, cari n'au înțeles deci de ce reprezentanții bisericeii Stei Adormiri (regretatul D. Manole și Ghiță Popp) au combătut intentarea procesului față de statul român și au condamnat cu usprime pe popa Voinea, care totuși cu dela sine putere a înscenat procesul, vor înțelege acum cine a greșit.

De altminteri faptul că însuși dl. Maioreșcu, avocatul angajat de popa Voinea se invoiește ca procesul să se amâne, ce dovedește? Că și d-sa, ca și actualul ministru de culte, vrea să aștepte rezolvarea chestiei pe cale diplomatică, cum a inițiat d. Sturdza. Ce rămâne atunci în p'icirare din nedemnele acuzări de „trădare” ale organului dlor Coroianu și Raț?

DIN ROMANIA

De la Cameră.

Vineri s'a urmat cu discuția asupra proiectului pe răspuns la Mesagiul. O ședință interesantă: a vorbit dl Carp, șeful junimiștilor.

Dl P. Carp zice că ascultând pe dnii Ion I. C. Brătianu și pe dl N. Filipescu i-a aprobat în parte și pe unul și pe celalalt, căci pentru situația noastră financiară sunt deopotrivă de rezonabile și partidul conservator și cel liberal.

E însă foarte greșită teoria susținută de dl Filipescu că Banca Națională e menită a veni în ajutorul guvernului. Ori unde s'a armat această teorie, s'a ajuns la o catastrofă.

Oratorul nu se îndoește de onestitatea dlui general Manu, dar crede că ar fi fost mai original dl Filipescu vorbind de capacitatea financiară a dlui Manu; n'a făcut-o însă și n'o va face nici d-sa.

Dl Filipescu, a mai făcut elogii și dlui Fleva.

În ce privește urările aduse Coroanei, și dinastiei, oratorul zice că simțimentele dinastice au făcut mari progrese și au pătruns adânc în popor și d-sa se unește cu ele.

Nu se unește asupra celorlalte părți ale adresei. Conducerea actuală a partidului conservator e o nenorocire pentru acest partid.

S'a aruncat în contra junimiștilor cuvântul de echivoc, ceea ce în românește înseamnă în doi perși. Luând lucrurile mai de departe, se poate vedea că numai junimiștilor nu se poate aplica acest cuvânt.

Făcând istoricul partidelor, zice că la noi partidele parlamentare nu s'au născut de cât la 1866 și atunci în formă primitivă. Prima încercare a unei organizații mai serioase s'a făcut abia la 1875. În timpul opoziției unite în contra lui Ioan Brătianu, nu s'a știut și nici astăzi nu se știe ce idei conservatoare și liberale s'au pus în comun în înșghebarea acestei opoziții unite. Atunci s'a inseris pe drapelul conservator o mulțime de lucruri cari nu trebuiau să figureze nici odată pe drapelul pe care dl G. Gr. Cantacuzino refușă să-l plece înaintea junimiștilor.

Pentru a se stabili o înțelegere între junimiști și conservatori, trebuie să se desbată multe lucruri, zice oratorul. Aprobă disidențele și zice că partidul conservator trebuie să ia lecția de la partidul liberal care a urmat în detrimentul lui sistemul unei turme și unui singur păstor.

Între junimiști și conservatori au fost deosebiri de vederi și în politica internă și în cea externă. Vederile junimiștilor în politica externă au primit consacrare mai târziu din partea conservatorilor, astfel că nu se poate aplica cuvântul de echivoc junimiștilor în această privință. Junimiștii în opoziție au spriginit politica externă al lui Ioan Brătianu și au continuat aceea politică fiind la guvern.

Astăzi, se face politică printr'un sistem nedemn, întrebându-se cineșee cunoscut pentru a se susține că toate actele adversarilor sunt neconstituționale.

Oratorul arată apoi că în politica sa financiară n'a fost urmat de nici un conservator, nici unul nu i-a dat spriginul. Nici unul din desideratele pe cari le-a făcut n'au luat ființă, și când partidul conservator întregit a luat puterea, toată opera realizată de el e datorită junimiștilor, nu conserva-

torilor. Cu toate acestea, opera a fost socotită ca a conservatorilor.

Junimiștii n'au respins nici odată o conlucrăre comună, dar' au înțeles că această conlucrăre să se facă în jurul ideilor.

În ajunul căderii guvernului național-liberal, nu s'a putut face o înțelegere între junimiștii și conservatori, din cauză că junimiștii n'au voit să primească reprezentarea minorităților.

Oratorul arată că actualul guvern nu poate reprezenta interesele generale ale țării, ci interese personale. În asemenea condițiuni, nu există la putere un partid, ci o cîlțea.

Analizând activitatea actualului guvern, arată că în administrație s'au petrecut lucruri triste și s'a lăsat ca drapelul conservator să cadă, sau în sânge, sau în noroi.

Nu s'a făcut nimic pentru ușurarea situației financiare. Era posibil un împrumut în Maiu, era posibil chiar un împrumut mai mic în Iunie, dar' guvernul, poate în dorința de a face un împrumut mai bun, a mers tot înainte cu bonurile de tezaur și, în situații grele pentru comerț, nu s'a sfit a ridica aurul de la Banca Națională. Guvernul a contractat împrumutul numai când nu se mai putea amâna.

În resumat, guvernul are până acum la activul său, administrație slabă și o situație financiară, care nu se știe unde ne va duce în viitor.

Partidul conservator, cum e astăzi condus, nu va putea face țara să progreezeze.

Internatul teologic.

Caransebeș, în 28 Noembrie 1899 v.

Astăzi am avut în Caransebeș o adevărată zi de serbătoare. Dorința fierbinte naturală de zeci de ani, astăzi s'a realizat. Idealul bărbatilor adânc cugetători și nutrit în sufletele lor binesimțitoare, astăzi trup a devenit. Planurile concepute de bărbai luminați, cu sentimente nobile și inimă caldă pentru tot ce e bun și folositor cum a fost fericitul și de pie memorie episcopul Ioan Popasu, astăzi s'a executat și adus la îndeplinire de succesorul său în scaun, de binemeritatul episcop Nicolae Popea. Astăzi, diecesa de D se scutită a Caransebeșului s'a înzestrat cu o nouă fortăreață pentru generația prezentă și viitoare.

Astăzi în mijlocul unor manifestațiuni de vie însuflețire și adâncă bucurie s'a deschis întâiul internat teologic în eparchia ortodoxă română a Caransebeșului.

Mișcat de cele petrecute, îmi permit, d-le director, ca sub impresia momentului să vă descriu decursul serbător scului act de sfințire și deschidere a acestui internat teologic diecesan.

După ce casa cumpărată dela primarul orașului Constantin Burdea—fie zis ea între paranteze destul de scump—s'a adaptat ca să poată deveni mult-puțin corespunzătoare pentru internat, s'a dispus ca astăzi să se sfințească și să se dea destinațiunii.

După serviciul divin profesorii institutelor diecesane dimpreună cu elevii esind din biserica catedrală, se duc deadreptul la internat.

Aici se adună asesorii consistoriali, dintre cetățenii români cei mai aleși și toți cei invitați. Pe lângă Preasfințitul episcop Nicolae Popea am văzut pe Preacuviosul părinte Filaret Musta, pe Excelența Sa mareșelul-locotenent Teodor cavaler de Seracin, corpul profesoral dela institutul teologic-pedagogic în frunte cu domnii directori, dl primariu al orașului Constantin Burdea, ca vecin și reprezentant al corpului sanitar, senatorul prim al orașului Ioan Bartolomei, precum și alți onorațiori ca bătrânul George Baeș, nestorul comerșanților români din loc, etc. apoi din partea comunității de avere ca reprezentanți magistrul silvanal dl Alexandru Balaș de Lissa și dl forestier Alexandru Diaconovici.

La orele 11³/₄ sosește și P. On. Domn protopresbiter Andreiu Ghidiu însoțit de preoțimea locală.

La semnul dat din partea Preasfinției Sale, domnul protopop asistat de preoții Ioan Stoian și George Baru începe sfințirea apei în sala destinată pentru studiere. Terminându-se actul sfințirii, dl director al institutului teologic Dr. Iuliu Olariu, încredințat cu conducerea internatului, prin o cuvântare în carea savantul bărbat s'a întrecut pe sine, se adresează către Preasfințitul episcop și către cei prezenți și arată în maestrie oratorică marea bine facere ce se revarsă asupra tinerimii prin noua instituțiune a internatului, cere scutul prevedinței asupra internatului din veac și până în veac, precum și sprijinul celor chemați la realizarea planurilor sale în conducerea internatului.

Preasfinția Sa domnul episcop diecesan Nicolae Popea în răspunsul dat mulțămeste mai întâiu părintelui ceresc că epi-

scopia Caransebeșului, carea ca o naie aruncată de valuri în vitregia timpurilor și-a pierdut toate, avere ba chiar și numele,— o vede că pe încetul își recăstigă ceea-ce a pierdut prin uneltiri străine. Cu privire la internat se exprimă că este un început modest; însă dacă vom avea credința neclătită în D z ul părinților noștri, voință tare și încredere nefățărîtă unui față de alții, modestul început din mic cum e, va deveni mare, întocmai cum din o sēmēntă mică crește și se înalță cedrul. Îndeamnă pe toți la iubire frățească și bună înțelegere căci, numai așa se poate asigura prosperarea diecesei în toate direcțiunile. În fine se adresează către elevi și îi sfătuște ca să fie cu supunere și ascultare față de conducătorul internatului, ca și prin aceasta să vedescă buna lor creștere, ca așa prin elevii de acum și viitoarele generațiuni să se împlinească cuvintele rostite de director „cu din aceste ziduri moaste să iasă zeloși și rezoluți apărători ai bisericii și a națiunii.”

Fiindu se astfelu coremonialul sfințirii, Preasfinția Sa dimpreună cu oaspeții invitați, preoțimea și profesorii ambelor institute diecesane se retrag în sala de mâncare, unde se servește un mic dejun cu bucate de post.

Aici conducătorul internatului Dr. Iuliu Olariu din incidental frumoasei intrării a bărbaiților de diferite vederi și conduite ridică un toast pentru prosperarea noiei instituțiuni a internatului, desfășurată steagul cu devise: concordie, frățietate și bunăînțelegere. Invită pe cei prezenți a se înrola sub acest steag și a lupta toți pentru înflorirea bisericii și a națiunii și închină pentru sănătatea și viața îndelungată a Preasfințitului episcop diecesan, care prin faptele sale ni-a dat pildă cum trebuie să luptăm și să lucrăm pentru înaintarea bisericii, școlii și a națiunii.

Din fruntea mesei se ridică Preasfinția Sa și făcând refrenul devisei de pe steagul desfășurat de antevorbitorul, mulțămeste Excelenței sale Dlui mareșel-locotenent Teodor cav. de Seracin și d-lui primariu Burdea pentru participarea lor în momentosul act al deschiderii internatului.

Excelența Sa Domnul Seracin îmbrăcat în uniformă militară, în cuvinte alese, cu focul și însuflețirea unui june, cu sentimente românești curate ca aurul, cu elocvența puternică și mișcătoare, în o românească plăcută ridică toastul pentru preoțime ca conducătoare naturală a poporului și închină special în sănătatea Dlui Dr. Iuliu Olariu ca conducător al internatului, dela care e convins că numai bine poate aștepta.

În dezvoltarea toastului arată că poporul român, care a învâțat dela vitregimea timpului a suferi, dela mâna de fier a sorții a se supuna și dela istoria lui a să deșdai, — nu a avut în timpuri de grea cercare un prieten mai fidel, un apărător și sfătuitor mai binevoitor de cât pe protopreșbiterul ca tot acesta să fie și în viitor. Am rămas uimiți că sub uniforma unui general, crescut de mic tot între străini, se ascunde o inimă atât de caldă pentru tot ce-i românesc. Onoare, zic, se cuvine acestui general atât de devotat, dela care mulți ofițari de ai noștri ar putea să învețe.

Se ridică acum și Domnul Constantin Burdea, care strimtorat poate cu un de antevorbitor, sau poate chiar sub impresiunea momentului face o prețioasă enunțiere că este un credincios al bisericii, va rămânea pururea același și va lucra după ale sale puteri pentru progresarea bisericii și a națiunii. Dechăci apoi sfințitorul că pe cât timp va sta în fruntea orașului, va lua sub scutul său internatului. Ținem cont de enunțarea și sberbătoreasca declarațiune a dlui Constantin Burdea, toamai pentru-că ne sunt prețioase și ne place a crede că va rămânea sășpă cuvântului. Domnul senator prim Ioan Bartolomei s'a achitat cât de nimerit când a ridicat toastul pentru dl referent dela senatul epitropesc Traian Barzu, care mult a muncit la realizarea deschiderii internatului.

Preacuviosul părinte archimandrit Filaret Musta în umorul său pururea drăgă, în o formă pe cât de nimerită, pe atât de succesasă a pofit tuturor, cari au făcut enunțaițiuni și declarațiuni, ca acela că de îngrabă să devină fapte și să nu rămână numai vorbe. Efectul a fost că unii domni cu dare de mână și-au dat parola că înființează stipendii permanente pentru clerici. Doamne dă-le lor tăria statorniciei.

Un participant.

Răsboiul dintre Englezii și Burii

— Amănunte asupra luptei de la Stormberg. —

În timpul relativ atât de scurt (9 săptămâni) decând s'isbucnit răsboiul între Englezii și Burii, Englezii au pierdut deja în Sudul Africii patru bătălii. Cea dintău la Dundee și Glencoe, sub comanda generalilor Jule și Simons; a doua în giurul Ladymithului, sub comanda generalului White; a treia la rîul Modder, unde a comandat generalul Methuen, și a patra acum în 10

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI.”

SONIA.

În episod din viața nihilistilor.

(Urmare.)

— Acum îți aduc aminte Grișa?... Pe atunci încă nu ne ziceam tu... și pe atunci îmi spuneai ce viață dulce vom avea... și de atunci mă gândesc mereu la aceste vorbe... Ce are a face, dacă tata nu se învoiește? Totul depinde dela noi... aci nu se mai poate schimba nimic... nu așa Grișa?

— Da, da, numai nu mă aduce în ispită, — aceasta îți o spun, zise el zîmbind; nu voiu să fiu eu vinovat. Da, așa putē... pentru ce nu? Este adevărat, Sonia, am fi putut fi fericiți... ah! și încă ce fericiți!... suntem tineri și ne este drag de viață! Însă avem noi drept la aceasta? Sonia, te-ai gândit tu vre-odată asupra acestui lucru? Spune-mi, te-ai gândit?

— Da... răspuse ea cu un murmur dulce și tremurător. Iubite! pentru-ce să faci tot de odată... pentru-ce ai ales această cale?

— Drumul vechiu și cunoscut, Sonia,

răspunde tinerul bărbat și privi în altă parte.

— Ești nemulțumit? Îl întrebă ea esitând... sau poate nu-mi este ertat să vorbesc așa, acum la despărțire? Ah, Grișa, iubitul meu! Nu pot... mă doare inima... și în pieptul meu simt un sloiu de gheață. Te rog... numai o scurtă săptămână!...

Și îl privi drept în ochi. O buclă ușoară, ca o țesătură de paijen căzu pe fața ei; — buzele-i ardeau, ca de friguri; ear' lui, fermecat de frumsețea ei, i se părea ca și când și-ar perde mințea—și numai cu spaimă răspundea sărutărilor ei.

O să rămâi? Îl întrebă ea drăgostindu-l.

— Nu, răspuse el, fără a-și întoarce privirea dela ea. — Afacerea este terminată, Sonia! Măne trebuie să plec cu Gvoșdiev.

Însă la ce să mai vorbim despre aceasta Sonia? Basta!

La auzul acestor cuvinte, ea se trase 'napoi, fața îi deveni palidă și serioasă — rămase ca înmărmurită, cu ochii plecați. — Rămâi cu bine, Sonia! zise tinerul bărbat cu tristete. — Iubito, scumpa mea! Nu fi supărată. Trăim în această epocă... Rămâi cu bine, Sonia! Și nu lăsa ca nisuița spre frumosul i deal, să adoarmă cu totul în tine...

Ah, Sonia!... ascultă Sonia ce-ți zic... ascultă!

Ea se întoarse spre el și zăpăcită îi întinse mâna.

— Grișa, iubite...

— Ascultă, zise el, prinzându-i mâna. Crezi tu oare, că eu mă duc vesel și cu inima ușoară? Nu, căci și pe mine mă doare... da, știu că, acolo numai bine nu'mi va fi — știu, că deacolo nu mai este ro-intoarcere. Acum sunt sănătos, tare și vioiu... În doi-trei ani însă, pot deveni un bătrân slab și corogit, Sonia! Am văzut odată la tribunal un asemenea bătrân: avea nu mai 25 ani și era deja cărunț și surd... nu'l voiu uita nici odată! Sonia, pentru-ce mă mai aduc în ispită? Vezi tu, există o putere, care e mai pe sus de ori ce fire omenească, și ca fatalitatea oarbă, ne împinge mereu înainte... Sonia, lasă să ne despărțim în pace..

Ea îl sărută cu violență și tăcură amândoi, preocupați fiind de gânduri triste. — Luna apăru la colțul casei. Un vîrf uscat de măr, cuprinsese ca într'un rociu, o parte a discului ei strălucitor. Stelele sclipiau — nește norișori albi, ca o turmă de oițe, a-lergau ușor în giurul lor — și din depărtare, străbătea șgomotul morii..

— Ar fi fost foarte bine... începu Sonia, din nou încetșor, privind cu ochii mari deschiși, spre fundul grădiniței. Te știi... bunica mi-a lăsat oca moștenire o mică moșioară, continuă fata netezindu-și părul... Acolo este o pădure și un păraiaș curge pe dinaintea căsuței vechi, înăp plăcută. Tablourii tot așa de vechi, înăp prin anul trei-zeci sau patru-zeci — decorează pereții... mai e și o grădină în înăp ce mare! Cu atâți pomi roditori!... Erau anii, în cari căpștam o arină de 300 ruble... Vezi ce proprietăreasă mare sunt!... Mai sunt și trandafiri și alte flori frumoase... ear primăvara cântă priveghitorile cântecele lor melodioase... Așa-i, Grișa! Ești noapte am visat că noi ne așezasem acolo... ah, era un vis așa de deslușit și așa de real! Se părea ca și când ne prenumblam vesel pe marginea pădurei — și scările apusese... totul avea o culoare trandafirică... Grișa, iubite! zise ea, deodată intrerupându se... nu fi supărat, dacă îți vorbesc despre asta, înăp — eram așa de fericită... deși numai în vis... nu-i așa? Ș'acum nu pot gândi la altceva, decât...

Ei suspină îngândurat.

— Grișucule, zise ea lingușidu-l, și se așză pe parapetul ferestrei, cuprinsă

la Stormberg, sub comanda generalului...

Prisonierii în mâinile Burilor erau până...

La cele următoare completăm raportul...

Soldatii englezi înaintau cu cea mai...

Aci însă deodată pe neașteptate s'au...

Peste tot Englezii de loc nu se aștep...

Un tânărului bărbat și se aplecă spre el...

— La ce, Sonia... iubito... ah! mur...

Zambind-I dulce, ea li luă bereta de...

Dar ei tresări de odată și zise re...

— Rămâi cu bine, Sonia...

— Nu te duce, zise ea și și întinse...

— Ei?... ce zici?... Iubito, gândește-te...

— Na se poate... mi-am dat cuvân...

(Va urma.)

glezilor. Focurile din tunurile Burilor erau...

De aci încep să impuște infanteria...

După o telegramă oficioasă din Pretoria...

La riu Modder asemenea s'a mai...

Despre lupta de la Stormberg „Berliner...

Știri din izvor autentic asigură, că din...

Mai gravă este următoarea știre ce...

Trupele lui Methuen au fost...

În docurile Albert din Londra a sosit...

Erau 131 de soldați din diferite arme...

Locotenentul Manley, tânăr încă, poartă...

Disenteria și reumatismul au sporit...

Politica externă a Germaniei.

Luni, 11 Decembrie s'a început în...

După acesta din nou a luat cuvântul...

Intregirea și lărgirea legii de flotă...

Nimeni nu poate spune nici prevedea...

Germania — zice el — nu voeste să...

Sporirea populației noastre, avântul...

Pentru noi și pentru toți eu doresc...

Ear spre acest scop ministrul Bülow...

NOUȚĂȚI

Arad, 13 Decembrie 1899.

Agata Bărsescu, marea tragediană...

Vineri seara s'a reprezentat la...

Rolul Magdei a fost interpretat...

Eminentă artistă a fost sârbăto...

Publicul a rechemat-o după fie...

Sala era aliteramente plină.

Emigrările în comitatele din Nordul...

Literatura română și Maghiarii. Foia...

Numita foaie spune, că publicul, în...

Un principe falimentat. Se telegra...

Sinucidere cu dinamită. Un tânăr măie...

Bombă în teatru. Duminică seara în...

Un complice al lui Luccheni arestat.

ECONOMIE.

Grâne.

Prețurile de la 26 Noembrie	
Arad:	B. Pesta
Grâu Aprilie fl. 7.10—7.30 fl.	7.85—7.86
Octomvrie	7.98—7.99
Cucuruz Main 3.80—3.90	4.96—4.97
vechiu 5.—5.20	5.20—5.50
Orz vechiu	5.65—6.60
„ nou 5.40—5.50	„
Secară Apr. 5.60—5.70	6.42—6.44
„ vechiu „	6.10—6.35
Ovăs Apr. 4.40—4.50	5.6—5.8
„ Oct.	4.90—5.28

ULTIME ȘTIRI

DUBLIN, 12 Dec. Aici s'a ținut...

Editor: Aurel Popovici Barcianu. Red. respons.: Ioan Russu Șirlianu.

La administrația

„Tribunei Poporului“

se află în deposit spre vânzare următoarele opuri și broșuri:

„Teoria dramei“ de Dr. Iosif Blaga. Prețul 1 fl. 80 cr.

„Cuvântări bis. de Massilon traduse prin Ioan Genț. Prețul 2 fl. 50 cr.

„Lupta pentru drept“ de Dr. R. Ihering traducere, de T. V. Păcățeanu Prețul 1 fl.

„Din vremuri apuse“ de Iudita Se-cula, Prețul 50 cr.

„Juvenilia“, prosă și versuri de Sextil Pușcariu. Prețul 80 cr.

„Vieritul“, de Petru Vancu. Prețul 50 cr.

„Pribeag“, de I. Sceopul. Prețul 75 cr.

La facerea comandelor, cari se vor efectua prompt, rugăm a se adăuga și spesele de porto postal.

Administrațiunea „Trib. Pop.“

O carte bună. Distinsul nostru profesor din Brașov, Dl. Vasile Goldis a lucrat o folositoare carte școlară: „Geografia pentru școlile populare, întocmită pe baza planului Ministerial de învățământ. Partea primă (pentru clasele III și IV), cu numeroase ilustrații și hărți colorate.“ Editura librăriei Ciurea Brașov. Prețul unui exemplar 35 cr. Materialul tratat se extinde pe 68 pagini, în ordinea următoare: 1. Regiunile lumii, 2. Comuna, 3. Locuitorii și ocupațiunea lor, 4. Religiunea și limba locuitorilor, 5. Hotarul comunei, 6. Drumurile, 7. Apele curgătoare, 8. Apele stătătoare, 9. Mijloacele de comunicațiune, 10. Insulă, peninsula, golf, 11. Sesul, 12. Dealuri și văi, 13. Orizonul, 14. Desemnarea regiunilor lumii, 15. Harta, 16. Cercul, 17. Comitatul, 18. Ungaria. — II. „Ungaria și Europa.“ (Materialul clasei a IV a.) Ținutul muntos din Sudost. Câmpia Ungariei. Ținutul muntos Nordostic. Ținutul muntos Nordvestic. Ținutul deluros Sudvestic. Orașul Fiume și ținutul lui. Ungaria în genere. Țerile aparținătoare Un-

gariei. Europa în genere“. La toate capitulele e alăturată câte o mapă colorată.

O recomandăm cu toată căldura învățătorilor noștri.

O nouă carte folositoare. Sub titlul: „Amicul Poporului, îndreptător în cauze administrative și judecătorești pentru poporul român, de Titu Vuculescu, pretor, a apărut tocmai acum în tipografia „Tribunei Poporului“ în Arad o carte în adevăr folositoare pentru popor. Ea se extinde pe 148 pagini, în format 8° mare, cu un tipariu frumos și bine îngrijit, broșată elegant și scrisă într'un limbajiu la înțelesul poporului. Cuprinsul pe scurt al bogatului material al cărții este următorul:

I. Agricultură. — II. Ape (mori de apă, navigare, broduri, plute). — III. Boalele și păstrarea vitelor. — IV. Cauze comunale. — V. Drumuri și vama. — VI. Finanziere. — VII. Industrie. — VIII. Judecătore. — IX. Matriculele de stat. — X. Militare. — XI. Mine (Oenărit). — XII. Moștenire. — XIII. Ordinea publică (Ajutor la nenorociri, Aducerea puștilor din altă țară, Apa de sodă, Ajutorarea șracilor, Adunări publice, Afacerea cu zăloage, Boalele epidemice, Birturi, Curățirea coșurilor (hornuri), Curățirea ulitelor, Călea ferată, Cetățenia de stat, Escortarea, Edificări, Instruarea în joc, Invențiuni (descoperiri), Legea de presă, Lucruri găsite, Măsurarea bucatelor, Monumente istorice, Ospățării, Plata medicului, Piața (Țerguri), Poștă, Privilegii (Patente), Paza contra focului, Societăți (bănci, case de păstrare), Site de aramă, Sărențe, Sămênțe de bucate, Instanțieri, Școală secretă, Ținerea cânilor, Trecerea în altă țară, Tipografie, Vanzarea bureților, Vanzarea de puști și prav de pușcă, Veninuri). — XIV. Orfanale. — XV. Păduri. — XVI. Pescuit. — XVII. Religione. — XVIII. Școală. — XIX. Sănătatea publică. — XX. Servitori. — XXI. Vénat.

Ori-ce daraveri, pe cari poporul le are aproape zilnic atât cu diregătoriile administrative, cât și cu jude-

cătoriile din patrie, cărturarii din popor le află în cartea aceasta toate la un loc, bine lămurite și spuse în limbă poporală și înțeleasă de toți.

Prețul acestei cărți folositoare este numai 1 coroană (50 cruceri) și se poate comanda atât la autor în M.-Pécska, cât și la administrațiunea „Tribunei Poporului“.

„Revista Economică“, organ pentru societăți financiare și comerciale. Apare la 10 a fie-cărei luni în Sibiu sub direcția Dr-ului Cornel Diaconovici. Nrul 12 (Anul I.), din 10 Decembrie a. c. are următorul cuprins: La finea anului. — Ridicarea schontului, de I. Vătășan. — Introducerea obligătoare a valutei de coroane. — Încheierea anuală a conturilor la bănci, de I. Vătășan. — Despre negocierea efectelor, de I. Popescu. — Jurisdicțiune: Decisuni curiale: Transcrierea de acțiuni nominative, Bon ul, Provisiunea, Cambia, Prescripțiunea. — Afaceri de dare: Blanchete noue de cambii. — Agricultură: Situațiunea agricolă, Altoi grațuiți, Provisiuni de viță de vie — Revista financiară: Rducerea etalonului Băncii austro ungare, Situațiunea, Notarea procentuală a efectelor în Buletinul oficial al Bursei din Viena. — Cronică: În amintirea lui Stroescu, „Pământ și națiune“ Deposite de stat la bănci, Ridicarea procentului pentru deposite în Viena, Valuta nouă. — Literatura economică: „Anuarul financiar“. — Bibliografie. — Trageri la sorți. — Amortisări. — Bursa de efecte din Viena și Budapesta. — Bursa de efecte din București. — Bursa de mărfuri din Budapesta. — Inserțiuni.

„Biblioteca Teatrală“, apare în Brașov, editia Societății de teatru Român. Broșura 7 cuprinde „Unde dai și unde creapă“, comedie în 2 acte Al. Cosmar, localisată de Iuliu Popescu. Numele din Iulia Popescu, mai ales ca traducător și localisator

al mai multor piese de teatru. este cunoscut și apreciat la noi. D-sa a tradus „Bustul“, jucat cu atâta succes de diletanții români din Sibiu, înainte cu 5 ani. Piesa de mai sus desigur va fi primită cu plăcere și diletanții români vor juca-o cu predilecție. Noi o recomandăm cu căldură. Este o localisare bună a unor piese teatrale de valoare.

„Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor de direcțiune“ de Alfred Kormos, trad. de Constantin Pop, funcționar la „Albina“. Carte foarte importantă pentru membrii de direcțiunea tuturor institutelor școlare și a ori-căror societăți pe acțiune. Costă 1 fl. 50.

Exerciții intuitive și gimnastice, manual pentru învățătorii școlilor populare române, întocmite după plan, de Ioan T. ducescu, învățător în Lipova. Editia a doua. Prețul unui exemplar: 30 cruceri.

A apărut în editura de grafice „Minerva“ din București „Călimdarul Minervei“ pe anul 1900 cuprinde o mulțime de lucruri frumoase și instructive.

Calendarul „Bibliotecii Noastre“ pe anul 1900, întocmit de dl. E. Hodoș, apărut cu un interesant cuprins. În partea literară cuprinde lucrări de Eminescu, Capșa, Alexandri cu portretele acestor trei poeți. Afară de aceasta mai publică amintiri din 1843; Avram Iancu în 1852; D. B. economiei de casă: Cum se coace pâinea bună? Apoi anecdote și haz. Pe lângă partea calendaristică se află numele tuturor preloilor și învățătorilor din diecesa Caransebeșului, precum și regulamentul pentru fazea examenului de calificatiune la Institutul pedagogic din Caransebeș. Prețul unui exemplar: 28 cr., plus porto 5 cr. A se adresa: E. Hodoș Caransebeș

Calindarul nostru

pe anul visect 1900

ca prim călimdar scos în tipografia noastră

a apărut tocmai acum

cu ilustrațiuni, cu un bogat și variat cuprins literar.

Prețul 30 cr.

plus 5 cr. porto postal.

Doritorii de a și-l procura sunt rugați

a se adresa la

Administrația „Tribunei Poporului“.

La comande mai mari de 10 exemplare dăm 20% rabat.

ADMINISTRAȚIA

„Tribunei Poporului“.

A apărut în tipografia noastră și se află de vânzare

la

Administrația „Tribunei Poporului“

sub numirea

„AMICUL POPORULUI“

„îndreptător în cauze administrative și judecătorești pentru poporul român“

de TITU VUCULESCU pretor,

cu prețul de 50 cr. plus 5 cr. porto postal.

O carte în adevăr folositoare pentru popor, care cuprinde sfaturi și învățături de foarte mare folos pentru toate trebile și trebuințele poporului.

Administrația

„Tribunei Poporului“